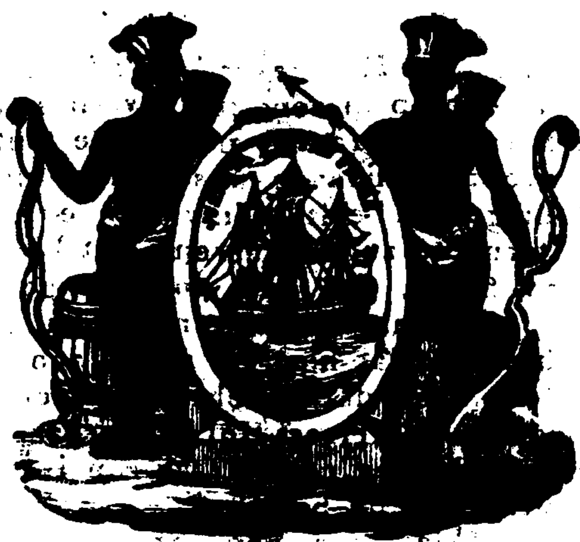
A°. 1843. N°. 66.

ZATURDAG, 19 AUGUSTUS.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 18 Augustus 1843.

Bij resolutie van den Gouverneur Generaal van heden, No. 1043, is tot wederopzeggens toe, voor den invoer van *Dakpannen*, *Tigchels* en *Leijen*, vrijstelling van inkomende regten verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 18 Augustus 1843.

(23161) Alzoo de Administrateuren der Plantagien *Nieuwzorg* in de *Commewijne Kreek* en *Meerzorg* in het gedolven Kanaal van *Tepoeripa*, zich aan het Gouvernement hebben geadresseerd met verzoek om de Slavenmagt der laatstgemelde Plantagie, op den naam van de eerstgemelde te doen overschrijven.

Zoo worden degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie te hebben, in de gelegenheid gesteld om uiterlijk binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentien aan teekening ter Gouvernements Secretarij te doen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

(23160) De ondergeteekenden hebben per de Schoener *Kosciusko*, direct van *Noord-Amerika* ontvangen, en bieden te Koop aan:

Spek in vaten, Family dito in halve, kwart en vijfde vaatjes, Vleesch in vaten, Family dito in halve, kwart en vijfde vaatjes, tobbetjes Zalm en Makrelen, versche Zalm in 1 ℔ blikjes, Haring en Makrelen in vaten, KAAS, BOTER, BOKKINGS en REUZEL, MOSTAARD en VISCHSAUSEN in fleschjes, Kaneel, Zuurgoed, zwarte THEE, BLOM, Beschuit en Crackers, gerookte VLEESCH en gepekelde TONGEN, SPICED WHITE FISH in tobben, TABAK, kistjes SPERM.- en SMEER *WINCHESTER* KAARSEN en ZEEP, Tafelzout in kleine kistjes, SPERM. OLIE in vaten, CASTER OLIE in fleschen, *Americaansche* VALAXEN en HANDBIJLEN; *SIGAREN*; RIET- en HOUTEN ZITTING- en HOBBEL STOELEN; ALBANY ALE en TENNERIFFE WIJN.

Voorts nog *DAKLEIJEN* van 16 en 10 dm., &c. &c.

Paramaribo, den 18 Augustus 1843.

TAYLOR, CHRISTIE & Co.

A. SALOMONS,
Vendumeester,

zal Dingsdag e. k., verkoopen:

PROVISIEN en STUKGOEDEREN.

Alsmede: de Slavin *Catharina* met hare Kinderen *Johanna* en *Saraatje*.

(23131)

(23130) Wordt bij inschrijving voor *gereed Geld*, te koop aangeboden:

Twee en Dertig vaten SUIKER, van Plantaadje *Rac à Rac* ⅓ aandeelen Erven ABM. VAN DE LANDE.

Inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot aanstaande Maandag den 21sten dezer, des morgens om 10 uren, ten huize van den Heer J. GISIUS, als wanneer dezelven zullen worden geopend en het hoogste bod, mits goedgekeurd, worden aangenomen.

Plant. *Tout lui faut, 16 Augustus 1843.*

A. VAN VELZEN qq. c. s.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 15den dezer, de Nd. Am. Brik Hellespont, Kapt. John Parsons, van Welmington, laatst van Madera, hebbende 18 dagen reis.

Den 17den, het Schip Koning Willem, Kapt. L. H. Singer, van Amsterdam; hebbende 39 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 15den dezer, het Schip Frieslands Gouverneur van Sytzema, Kapt. H. F. Zeijlstra, naar Amsterdam, lading: 279 vaten Suiker, 30 balen schoone Katoen en 18 puncheons Rum.

Idem, de Engelsche Sloep Admiraal Louis, Kapt. E. R. Taylor, naar Berbice in Ballast.

Buitenlandsche Berigten.

(*Uittreksels uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 3 Julij 1843.*)

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 23 Junij.

Het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland, Kamer van Strafzaken, heeft in de zitting van heden, deszelfs arrest in de zaak van J. C. van Stenis, gewezen.

Het hof heeft bij dat arrest in overweging genomen, al hetgeen bij het onderzoek op de teregtzettingen gebleken is, ten aanzien van de ontvangst en het in gereedheid maken der pastei. Het heeft daarbij in aanmerking genomen, dat er zich in de woning van wijlen den Heer Mouthaan, noch rotten, noch muizen bevinden; dat er geen rottenkruid in dat huis aanwezig was; dat de pastei de woning niet heeft verlaten en niemand bij dezelve is kunnen komen; dat de Heer Mouthaan van de pastei heeft gegeten, en, even als zijne vrouw en de meid, plotseling hevig ongesteld is geworden; dat de geneesheeren met den meesten spoed gehaald en hulpmiddelen aangewend hebben; dat de chirurgijn Vorstman en de apotheker Fiers, op een stukje zwezerik, een wit stipje gevonden hebben, dat geen schimmel was; dat de Heer M. na eene hevige ongesteldheid, den volgenden morgen ten half 4 ure is gestorven; dat de Heeren Rentinck en Vorstman het laatste uitbraaksel van M., hetgeen zij in eene witte waschkom hadden opgevangen, het bloed der aderlating, de pastei enz. behoorlijk hebben weggesloten; dat de directeur van politie, onderrigt geworden zijnde van den aard der ziekte en een schriftelijk verslag van de geneesheeren ontvangen hebbende, gemeend heeft, eene lijkschouwing te moeten bevelen; dat die schouwing werkelijk heeft plaats gehad en het daarbij gebleken is, dat er eene hevige darmontsteking was ontstaan, dat men dienvolgens alle voorwerpen, welke tot een scheikundig onderzoek noodzakelijk waren, verzameld en verzegeld heeft; dat die voorwerpen in handen gesteld zijn van twee scheikundigen, de heeren Vrijdag Zijnen en van Deise, en de uitslag van hun onderzoek geweest is, dat zoowel in het uitbraaksel van den Heer M., als in de pastei en in de saus arsenicum in ontdekt, dat dit vergif zich niet in, maar op de spijze heeft bevonden, dat arsenicum een vergif is, dat den dood kan ten gevolge hebben, dat de gevondene hoeveelheid arsenicum genoegzaam geweest is, om den dood van meer dan een persoon te veroorzaken; dat het onderzoek, of er zich ook in sommige bestanddeelen nog ander vergif mogt hebben bevonden, op grond van art. 301 Wetb. v. Strafr. overbodig kan worden geacht; dat het uit onderscheidene verklaringen van getuigen, gebleken is, dat zoowel de korst als de ragout onvergiftigd in de woning van den besch. en vergiftigd uit zijne handen gekomen is; zelfs de huisvrouw van den besch. van de ragout heeft gebruikt, zonder daarvan eenigen hinder te hebben gehad; dat de besch. zelf heeft moeten erkennen, dat de casserol behoorlijk was vertind en dit bij onderzoek ook aan het Hof gebleken is; dat de echtgenoot van den besch. de pastei behoorlijk en met zorg in eene hoedendoos heeft ingepakt; dat de buffetmeid, de Ruyter, de doos des Donderdaags avonds op een tafeltje nabij het buffet heeft zien staan en deze den volgenden morgen op eenen stoel heeft gevonden; dat echter de werkmeid, die ten 6 ure reeds in de zaal was, den besch. daar reeds heeft aangetroffen, doch hoe ook daaromtrent ondervraagd, geene doos heeft gezien; dat de kindermeid even vóór half 8 ure, den besch met de hoedendoos in de hand, opgemerkt heeft; dat er zich geene vreemde personen in de woning hebben opgehouden, of kunnen bevinden, dat slechts één logeergast, die ziek was, noch des nachts noch des morgens, iets in de zaal heeft hooren brengen en dat de buffetmeid zich alzoo moet hebben vergist, toen zij heeft medegedeeld, dat de doos des morgens even voor half 8 ure door den besch. zou zijn opgenomen; dat de besch. werkelijk heeft opgegeven, dien morgen zeer vroegtijdig te zijn opgestaan; dat de verzending des doos blijkens afgelegde getuigenissen, geschied is, zonder dat er iemand aan dezelve heeft geraakt; en, dat dit alles het bewijs levert, dat de pastei vergiftigd uit de handen van den beschuldigde is gekomen. Daarna heeft het Hof in overweging genomen, dat de beschuldigde 2 drachmen rottenkruid voor de eerstemaal bij den apotheker van Spanje had aangekocht en te gelijk zich calmerende geneesmiddelen heeft aangeschaft en dat het gebleken is, dat het fleschje, hetwelk het vergif bevatte, toen de pastei verzonden was, ook was verdwenen: waaruit het Hof het bewijs ontleent, dat de besch.

te gelijkertijd in het bezit der pastei en van het vergif geweest is en het bezit van beiden te gelijkertijd heeft verloren. Het Hof heeft voorts hierbij in overweging genomen, dat de besch. het gebruik van dat vergif niet heeft kunnen aantoonen en zich dienaangaande, blijkens het onderzoek dat bewerkstelligd werd, telkenmale van logenachtige verhalen heeft bediend, terwijl een laatste verhaal gedurende het verhoor gegeven, door geene omstandigheid of grond werd gestaafd.

Het Hof heeft vervolgens nagegaan het belang, hetwelk de besch. bij het overlijden van zijnen Oom en Tante had, hetgeen hem volgens zijne eigene erkentenis bewust was, voorts wordt in het arrest in overweging genomen, dat de besch. onroerende goederen bezat, maar dat dezelve met aanzienlijke hijpotheken waren bezwaard; dat de besch. zich in September 1842 in geldelijke ongelegenheden bevond en onder anderen, doch vruchteloos, bij herhaling aan zijnen Oom verzocht had, hem bij te staan; dat ten gevolge van de weigering van den Oom, hevige twisten zijn ontstaan, die zoo hoog zijn geloopen, dat de besch. op eenen weinig voegzamen toon ten aanzien van zijnen Oom gezegd heeft: *Hij is een gemeene hond, hij is niet waard, dat hij leeft*, dat zijn Oom hem eindelijk zelf niet de woning heeft willen uitlaten en hem toegeroepen heeft: *Ik wil niets van u hebben*; dat de besch. nog dien eigen middag naar Utrecht is vertrokken en des avonds bij zijne aankomst aldaar, als het ware dadelijk het rottenkruid heeft gekocht; dat hij op eigen gezag bij de oalmerende middelen opium heeft doen voegen en dat hij die middelen des Woensdags, Donderdags en Zaturdags heeft gebruikt.

Wijders heeft het hof in overweging genomen, dat de besch. zelf heeft erkend nimmer dergelijke pastei aan zijnen oom te hebben toegezonden; dat hij het geenszins aannemelijk heeft kunnen maken, waarom hij na het voorval met den oom en diens weigering om iets van hem, besch., te ontvangen, gemengd heeft, dat geschenk aan zijnen oom te moeten doen; dat het uit sommige getuigenissen van personen, die den besch. sints jaren kenden, gebleken is, dat hij zich op 1 Oct. gedragen heeft als iemand, die door hevige gemoedsaandoeningen werd overmeesterd en dat men hem nimmer in zulk eene agitatie heeft gezien; dat de besch. reeds des Zondags op het raadhuis verklaard heeft, dat hij alleen herwaarts gekomen was om te zien, hoe de pastei aan de oude lieden was bekomen; dat hij het toen bejammerd heeft, dat ook de meid daarvan gebruikt had; dat hij toen en later getracht heeft, zijne vrouw in verdenking te brengen, door mede te deelen, dat zij de pastei had vervaardigd, dat de besch. zich herwaarts begevende, de diligence heeft doen ophouden, om zich naar den toestand van zijnen oom te onderrigten, hetgeen nimmer te voren had plaats gehad en daarbij bij herhaling gevraagd heeft, *of ompje nog wel was*, hetgeen te zonderlinger is, omdat hij niet alleen zijnen oom des Woensdags gezond had verlaten, maar hij zelfs des Donderdags nog eenen brief van dezen had ontvangen, waarbij de goede welstand der oude lieden werd berigt; dat de besch. vóór zich aan de woning van zijnen oom te begeven, aan een huis in de buurt heeft aangescheld en getracht, zich van den toestand des ooms te onderrigten; dat bij vervolgens de woning van zijnen oom, welke hij goed moet gekend hebben, daar hij bij herhaling in dezelve gelogeerd had, is voorbijgegaan; dat hij dezelve, door een der getuigen daartoe aangespoord zijnde, is ingetreden; dat hij vervolgens aan den drempel der deur, waar zijn oom lijdende was, is blijven staan en eerst op verlangen van dezen is binnengegaan; dat de oom hem toen heeft gevraagd: *Stenis: heb je ons willen vergeven!* waarop door den besch. werd geantwoord: *Foei oom, welk eene gedachte!* Dat de besch. daarop in eens met overhaasting is vertrokken, zonder naar zijne tante, die evenzeer lijdende was, om te zien; dat hij gezegd heeft, den volgenden morgen terug te zullen keeren; dat hij beweerd heeft, dat deze zonderlinge gedragingen daaraan moesten worden toegeschreven, dat hij dien avond zoo zeer ontsteld was; dat hij echter dien zelfden avond, in het Keizers Hof, boterhammen met vleesch en eene fleschwijn is gaan drinken; dat de besch. zijne zonderlinge en onverklaarbare houding op den bewusten avond ook daardoor heeft gemeend te kunnen regtvaardigen, dat hij van de ziekte zijns ooms was onderrigt en daarvan zoo getroffen was, doch dat de besch. niet heeft kunnen opgeven, van wien hij dat berigt zou hebben vernomen, en onderscheiden, daaromtrent gehoord, dit ten stelligste hebben ontkend; dat de besch., des Zondags morgens, hoezeer onderrigt geworden zijnde, dat zijn oom, ten gevolge van het gebruiken der pastei, overleden is, aan den geneesheer Rentinck geheel onverwacht gevraagd heeft: *Oom is toch wel aan eene beroerte overleden*; dat hij, bij de beschouwing van het lijk zijns ooms, ook aan de omstanders gevraagd heeft: *hebben zij de geheele taart opgegeten?*; dat hij des morgens met aandrang in de woning van zijnen overleden oom, eene flesch wijn gevraagd en dezelve met spoed heeft gedronken; dat hij zich beijverd heeft, de vrienden en bekenden van den overledene, met het overlijden van den oom bekend te maken, doch tevens er het onware verhaal bij te voegen, dat dit sterfgeval aan eene beroerte moest worden toegeschreven; dat hij zich toen op eenen weinig voegzamen toon, over de begrafenis van zijnen oom heeft uitgelaten, enz.

Het hof heeft mitsdien uitgemaakt, dat het door aanwijzingen, en alzoo door wettige bewijsmiddelen, gebleken is, dat de besch. in den morgen van 30 Sept. jl. met de diligence van half 8 ure, uit Utrecht, aan zijnen aangehuwden oom en tante, heeft afgezonden eene vleesch pastei, zijnde een zoogenaamde *vol au vent*, nadat hij alvorens daarin arsenicum of rottenkruid had vermengd, met het doel, zijnen oom en tante te dooden; dat de oude lieden werkelijk van die pastei hebben gegeten, en dat het in het begin van het arrest reeds beslist heeft, dat arsenicum is een vergif dat met minder of meerder spoed den dood van dengenen, die het gebruikt, kan tengevolge hebben.

Dienvolgens heeft het hof den beschuldigden Jan Cornelis van Stenis schuldig verklaard aan de misdaad van *vergiftiging*, en denzelven met toepassing van art. 301 en 302 Wetb. van Strafregt en art. 5 der publicatie van 11 December 1813 veroordeeld tot de *Straffe des Doods*, uit te voeren binnen de stad 'sGravenhage, zijnde hij voorts in de kosten van het regtsgeding verwezen.

Eene ontelbare menigte bevond zich in en buiten de geregtszaal. De houding van den besch. was bij het uitspreken van het arrest even als gedurende de geheele behandeling dezer belangrijke en treurige zaak, zeer kalm.

Mengelingen.

HUWELIKSGIFT-BEDE IN WALES.

Er heerscht in Wales een gebruik, dat *the bidding* genoemd wordt, en voor jonge lieden, die zich in den heiligen echten staat wenschen te begeven, tamelijk voordeelig is, daar het hun tot het beginnen van hune huishouding vaak een aardig kapitaaltje verschaft. Wij geven hier de getrouwe vertaling van een gedrukten uitnoodigingsbrief, die in de stad Llandovery (in Zuid-Wales) door een jong bruidpaar werd rondgezonden, en waaruit men het best zien kan, wat er van zoodanige *bidding* is.

Den 12 October 184*.

» Daar wij voornemens zijn ons in
» den echten staat te begeven, hebben
» onze vrienden ons aangespoord om
» bij deze gelegenheid eene *bidding*
» rond te zenden, waarbij wij tegen
» vrijdag en zaturdag 25 en 26 dezer,
» in onze woning in Bridgeplace te
» Llandovery, u om de eer uwer te-
» genwoordigheid verzoeken. Wat gij
» ons ook mogt gelieven te doen ge-
» worden, het zal met dank aangeno-
» men en bij voorkomende gelegenheid
» ten vriendelijkste vergolden worden
» door

Uwe onderdanigen

» WILLIAM WILLIAMS en CATHARINA GARNER."

DE KONING EN DE MOLENAAR.

Vrij algemeen is de geschiedenis bekend van den molenaar te Sans-Souci, bij Berlijn, die tegen Frederik den Grooten, Koning van Pruissen, een regtsgeding aanving, toen deze hem wilde dwingen, om zijn molen aan hem te verkoopen, dien de Koning wilde laten wegbreken, omdat dezelve hem in het uitzigt belemmerde; welk proces door den molenaar gewonnen werd. Dan, minder is bekend, dat de kleinzoon van dezen molenaar zich in grootste geldsverlegenheid bevindende, aan den voor eenige jaren overledenen Koning van Pruissen, Frederik Wilhelm, dien molen ter koop aanbood: welk aanbod door dit waarlijk koninklijk schrijven beantwoord werd:

»*Mijn waarde Buurman!* ik kan u »geen verlof geven, om aan mij den »molen, dien gij mij aanbiedt, te ver»koopen; hij moet in het bezit uwer »familie blijven, zoo lang er één uwer »nazaten bestaan zal; want die molen »behoort tot de geschiedenis van het »Pruissisch rijk. Intusschen smart het »mij, dat gij u in geldsverlegenheid be»vindt; uit dien hoofde zend ik u hier»nevens 6000 Kroonen (10,000 Ned. Gl.); »ten einde uwe zaken in behoorlijke orde »te brengen, waartoe ik hoop, dat die »som voldoende zal zijn."

»Zijt overigens verzekerd, dat ik steeds zal zijn,

Uw toegenegen Buurman,
Frederik Wilhelm."

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Maria Elisabeth, Kapt. H. C. Wriborg. — Adres bij C J Leijsner. Sluit 28 dezer.

Het gekoperd tweedeks Brikschip Triton, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij J. Gisius. — Sluit 12 September.

Het gekoperd tweedeks Brikschip Phoenix, Kapt. J. J. Gorter — Adres bij J. Gisius. —— Sluit 25 dezer.

Het Nederlandsch Kofschip 't Vertrouwen, Kapt. S. R. Pinksterboer. — Adres bij J. M. Samson.

Het Brigantijnschip de Koophandel, Kapt. Frans Popken. —— Adres bij Leijsner en Scheffer.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Susanna Maria, Kapt. E. Meijer. — Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Egmond, Kapt. G. W. Kernkamp. — Adres bij L. D. J. van Bommel. Sluit 20 dezer.

Het gekoperd tweedeks Barkschip Nathalie, Kapt. S. Nielsen. —— Adres bij L. D. J. van Bommel.

STAND DER MAAN.

2	AUGUST.	EERSTE KWARTIER.
10	»	VOLLE MAAN.
18	»	LAATSTE KWARTIER.
25	»	NIEUWE MAAN.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.		Laag Water.
19 ZATURDAG.	's morgens	12-31	's avonds	6-51
20 ZONDAG.	»	1-42	»	7-42
21 MAANDAG.	»	2-33	»	8-2[illegible]
22 DINGSDAG.	»	3-24	»	9-2[illegible]

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.